

100e WRR rapport

Gepresenteerd op 17 januari 2019

GELD EN SCHULD

DE PUBLIEKE ROL VAN BANKEN

WRR

Eerste Kamer, 5 februari 2019

Prof. dr. Casper de Vries, raadslid WRR

Prof. dr. Frans Brom, directeur WRR

Dr. Bart Stellinga, stafmedewerker

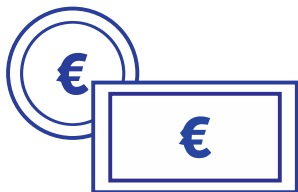
Mr. drs. Josta de Hoog, projectcoördinator

Inhoud presentatie

- Hoe werkt geldschepping?
- Analyse kernproblemen
- Aanbevelingen

Hoe werkt geldschepping?

Veranderde context: drie ontwikkelingen

Dominantie giraal geld

**Verdwijnen publieke
betaal- en spaaropties**

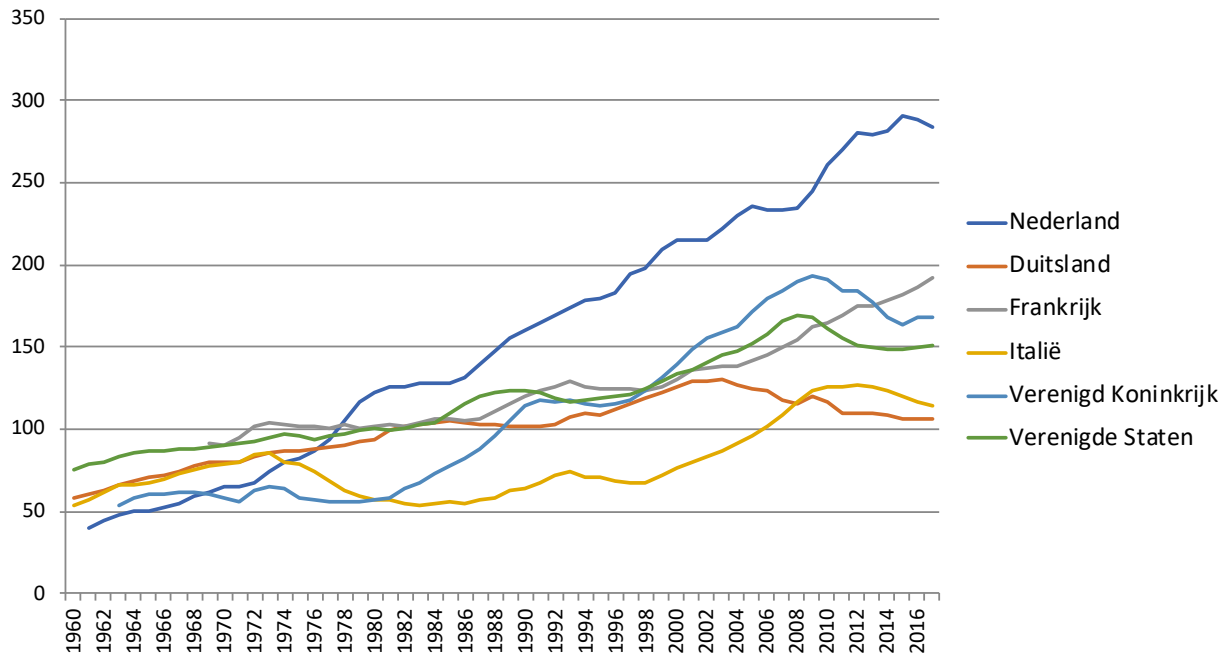
Uniformering bankwezen

Inhoud presentatie

- Hoe werkt geldschepping?
- Analyse kernproblemen
 - Omvang private schulden
 - Publieke dimensie banken
- Aanbevelingen

Hoogte private schulden

Omvang uitstaande private schulden ten opzichte van BBP

Bron: BIS Total Credit Statistics

Waarom zijn hoge schulden een probleem?

Zelfs wanneer schulden terugbetaald worden, zijn hoge schulden macro-economisch een probleem:

- Financiële instabiliteit wordt vergroot
- Moeizaam herstel na een crisis
- Onevenwichtige economische groei

Onvoldoende borging publieke rol banken

Opmerkelijk is dat terwijl een steeds groter deel van het bankwezen in de afgelopen vijftig jaar is gaan opereren als puur commerciële instellingen, het bankwezen een steeds grotere publieke rol is gaan vervullen

Inhoud presentatie

- Hoe werkt geldschepping?
- Analyse kernproblemen
- Aanbevelingen

Aanbevelingen

Voorbeelden

Stimuleer diversiteit in de financiële sector

- Betaalbank / cb-geld
- Ontmoedig systeembanken

Tem overmatige schuldengroei

- Fiscale neutraliteit schuld /eigen vermogen
- Macroprudentieel beleid

Wees voorbereid op volgende crises

- Crisisscenario's
- Wettelijke herkapitalisatie
- Risicoverdeling schulden

Veranker de publieke dimensie

- Maatschappelijke raad
- Diverse organisatievormen